

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/33/2021
Identifikačné číslo spisu: 5617207577
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5617207577.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu JUDr. B. N., bytom v V. N., N. XXXX/X, proti žalovanej R. G., bytom v V. N., J. XXX/X, zastúpenej spoločnosťou ŠTELLMACHOVÁ & PARTNERS s. r. o., so sídlom v Liptovskom Mikuláši, M. Pišúta 936/16, IČO: 36 861 251, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Katarína Šteľmachová, LL.M. PhD., o zaplatenie 1.763,69 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 22C/17/2017, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. marca 2020 sp. zn. 9Co/230/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. marca 2019 č. k. 22C/17/2017-122 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 1.763,69 eur s príslušenstvom, ako aj náhrady trov konania. Súd prvej inštancie mal za to, že žaloba z formálneho hľadiska splnila všetky zákonné požiadavky, avšak z materiálneho hľadiska nevymedzila dostatočne také tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli viesť k vyhovneniu žalobnému petitu. Uviedol, že v posudzovanej veci odkázal žalobca na porušenie viacerých ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, v dôsledku čoho malo dôjsť na jeho strane k majetkovej ujme vo vyčíslenej sume. Uplatnený nárok posúdil súd prvej inštancie ako nárok na náhradu škody podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že bolo na žalobcovi, aby v rámci skutkových tvrdení vymedzil dôvody, ktoré mali viesť ku konštatovaniu zodpovednosti žalovanej za vzniknutú škodu, rovnako tiež spôsob výpočtu škody. Dodal, že žalobca ponúkol súdu množstvo tvrdení, ktoré však neposkytli dostatočný základ pre záver o vzniku škody či zodpovednosti žalovanej. Zo žaloby tak podľa súdu prvej inštancie nebolo možné zistiť, z akého dôvodu by mala práve žalovaná zodpovedať za tvrdenú majetkovú ujmu.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením z 31. marca 2020 sp. zn. 9Co/230/2019 odmietol odvolanie žalobcu z 29. apríla 2019 v zmysle ustanovenia § 386 písm. d/ CSP, nakoľko odvolanie nemalo náležitosti podľa § 363 CSP a pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd uviedol, že z odvolania nebolo zrejmé, v akom rozsahu sa napáda rozhodnutie súdu - napadnutý rozsudok a čoho sa odvolaním domáha (t.j. ako žiada, aby odvolací súd rozhodol, t.j. či rozhodnutie zrušiť, príp. zmeniť), keď navyše žalobca uvedené nedostatky nedoplnil ani po tom, ako mu bolo 21. mája 2019 doručené uznesenie súdu prvej inštancie zo 6. mája 2019 č. k. 22C/17/2017-146, ktorým vyzval žalobcu na doplnenie chýbajúcich náležitostí odvolania v lehote 10 dní od doručenia uznesenia tak, že uvedie, v akom rozsahu sa rozsudok prvej inštancie napáda odvolaním a čoho sa žalobca ako odvolateľ domáha (odvolací návrh).

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Namietal, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), ktorý spočíva v nevyhodnotení ani jednej skutkovej podstaty porušenia zákona č. 205/2014 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 182/1993 Z. z., ktoré boli uvedené v žalobe z 11. decembra 2017 a v ďalších písomných dokumentoch. Nesúhlasil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a napádal procesný postup sudkyne súdu prvej inštancie ako aj sudcu odvolacieho súdu.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu považovala dovolanie žalobcu za nedôvodné a neprípustné a žiadala, aby ho dovolací súd odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana spĺňajúca podmienky vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. K obdobnému právnomu názoru dospel najvyšší súd vo viacerých rozhodnutiach (napr. sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017).

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca účastníkovi realizáciu jeho procesných oprávnení a marnosť možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012).

12. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 (ďalej v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/41/2000, 2Cdo/119/2004, 3Cdo/108/2004, 3Cdo/231/2008, 4Cdo/20/2001, 5Cdo/434/2012, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/142/2013, 3Cdo/98/2015) vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané. Dovolací súd preto skúmal, či procesný postup súdov nevykazuje znaky predmetnej vady zmätočnosti.

13. Žalobca v podanom dovolaní spochybňuje procesný postup zákonných sudcov v prvoinštančnom ako aj odvolacom konaní. Tvrdí, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP tým, že nevyhodnotili ani jednu skutkovú podstatu porušenia zákona č. 205/2014 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 182/1993 Z. z., ktoré boli uvedené v žalobe z 11. decembra 2017 a v ďalších písomných dokumentoch.

14. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

15. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a/ sa týkajú procesných podmienok, b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

17. Podľa § 373 ods. 1 CSP ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd

nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

18. Podľa § 386 písm. d/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363 , ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

19. Z obsahu podaného odvolania je zrejmé, že nemalo náležitosti podľa § 363 CSP, rovnako v ňom nie sú uvedené žiadne odvolacie dôvody, ktoré by bolo možné subsumovať (podriadiť) pod niektoré z písmen z vyššie citovaného ustanovenia § 365 ods. 1 CSP. Odvolanie predstavuje z hľadiska obsahu polemiku s postupom súdu prvej inštancie, kde žalobca rozporoval jeho odôvodnenie a napádal procesný postup zákonnej sudkyne (nie len v danej veci). Žiadal o jej vylúčenie z predmetného konania ako aj z ďalších možných konaní, z dôvodu jej rozporných stanovísk, ktoré prezentovala v predchádzajúcom konaní (ktoré dôvody špecifikoval v odvolaní). Mal za to, že sudkyňi JUDr. N., ako nezákonnej sudkyňi bol pridelený spis, aby svojím prístupom zamietla korupciu, na ktorej podľa neho mala žalovaná nespochybniteľnú účasť. Žiadal opätovne vyhodnotiť „jednotlivé skutkové podstaty a nie len rozprávkou vo vzťahu k porušeniu ustanovení právnych predpisov, v prípade, že sa tak nestane, bude vykonaná ďalšia iniciatíva.“

20. Súd prvej inštancie uznesením zo 6. mája 2019 č. k. 22C/17/2017-146 vyzval žalobcu na doplnenie chýbajúcich náležitostí odvolania, ktoré mu bolo doručené 29. mája 2019, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia uviedol, v akom rozsahu sa rozsudok prvej inštancie napáda odvolaním a čoho sa žalobca ako odvolateľ domáha (odvolací návrh). Žalobca však napriek výzve uvedené nedoplnil a nedostatky odvolania neodstránil. Procesné predpoklady pre odmietnutie odvolania bez zaoberania sa meritom veci tak boli splnené.

21. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že odvolací súd odmietnutím odvolania neznemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a žalobca neopodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

22. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

23. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.